

BUTTONHOLE AANPRIK TECHNIEK

DIALYSE

FRANCISCUS GASTHUIS

Inleiding

Op dit moment wordt bij het aanprikken van de shunt de 'laddermethode' zoveel mogelijk toegepast. Hierbij wordt gespreid over de shunt aangeprikt. De laddermethode geeft in de meeste gevallen uitstekende resultaten. Soms lukt dit echter niet, omdat er te weinig ruimte is om aan te prikken. Wanneer er (noodgedwongen) steeds op 1 á 2 centimeter shunt wordt geprikt, ontstaan er dunne plekken en bobbels op de shunt. In dit geval kan de Buttonhole aanprikmethode uitkomst bieden.

Wat is de Buttonhole aanprikmethode?

Bij de Buttonhole aanprikmethode wordt de shunt iedere keer op precies dezelfde wijze aangeprikt. Door steeds op dezelfde plaats, vanuit dezelfde hoek en even diep te prikken, ontstaat er na ongeveer drie weken een 'tunneltje' door de huid boven de shunt. Deze tunnel kan vervolgens steeds worden gebruikt om de shunt aan te prikken. Door Buttonholes te prikken wordt slechts een klein stukje shunt belast, zonder dat er dunne plekken ontstaan. Door telkens in hetzelfde gaatje te prikken, vormt zich een stevig tunneltje van littekenweefsel naar de shunt toe. De Buttonhole aanprikmethode wordt voorlopig alleen uitgevoerd op shunts van eigen bloedvaten. Om een mooi Buttonhole tunneltje te maken is het van belang dat de shunt iedere keer op precies dezelfde manier wordt aangeprikt. Daarom worden bij de eerste keer prikken verschillende foto's gemaakt, zodat duidelijk is waar en hoe er precies geprikt moet worden. Deze methode is dus geschikt voor patiënten die zelf hun shunt willen en kunnen aanprikken.

Voordelen van de Buttonhole-methode op een rijtje:

- Het aanprikken van de shunt is minder pijnlijk
- Er wordt minder mis geprikt (doordat je in een verworven tunnel prikt)
- Dagelijks dialyse is mogelijk
- Geschikt voor patiënten met een beperkt shunttraject
- Minder bloeduitstortingen
- Korte afdruktijden nadat de Buttonhole is aangelegd
- Minder littekenvorming
- Geschikt voor patiënten die zichzelf aanprikken

- Langere levensduur van de shunt
- Cosmetisch gezien is de techniek mooier, geen prikbulen meer.

Nadelen van een Buttonhole op een rijtje:

- Risico op een shunt infectie, bij onjuist desinfecteren van de prikgaatjes en/of onvolledig verwijderen van de korstjes.

Hoe gaat het aanleggen van de Buttonhole in zijn werk?

In overleg met de nefroloog, uw mentorverpleegkundige en de accesverpleegkundige wordt bepaald of u in aanmerking komt voor de Buttonhole techniek.

Het maken van een Buttonhole vereist een vaste aanpriktechniek: er moet steeds op dezelfde manier, vanuit dezelfde hoek aangeprikt worden. Daarom kan er van u gevraagd worden om tijdelijk op andere dagen en/of tijden te dialyseren, zodat telkens dezelfde verpleegkundige aanwezig kan zijn om u aan te prikken. Bij voorkeur worden er twee Buttonholes aangelegd.

De eerste twee á drie weken wordt, om een goed tunneltje aan te leggen, een kleine plug in het prikgaatje geplaatst. Deze wordt afgedekt met een pleister. Om het infectierisico zo klein mogelijk te maken kunt u in deze weken niet zwemmen of baden. U kunt wel douchen.

Na deze weken is het tunneltje stevig genoeg en worden de plugjes niet meer gebruikt. Als de plugjes niet meer worden gebruikt zal er een korstje op de aanprikplaats komen. Deze korstjes moeten net voor het aanprikken verwijderd worden. Als voorbereiding op het aanprikken smeert u dan thuis een uur van tevoren chloorhexidine-zalf op de aanprikplaatsen. Dit is om het korstje los te weken, zodat het eenvoudiger te verwijderen is. Tussen de dialyses door krijgen de Buttonholes voldoende rust. Meer dan twee dagen rust is in het begin ook niet goed, de Buttonholes hebben dan de neiging om weer dicht te groeien. Dus in de aanlegperiode dialyseert u drie keer in de week.

Wanneer is de Buttonhole methode niet geschikt voor u?

- Als u een kunststof shunt heeft
- Als uw shunt geheel uit aneurysma's (aanprikbulten) bestaat
- Als uw shunt een slechte genezing van de vaatwand heeft
- Als u een rollende shunt heeft
- Wanneer u gevoelig bent voor infecties

Voor wie is de Buttonhole methode juist wel geschikt?

- Wanneer u zelf uw shunt kunt aanprikken
- Wanneer u een krap shunttraject heeft
- Als u veel prikangst heeft
- Als u grote cosmetische bezwaren tegen gespreid aanprikken heeft

Vragen

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft omtrent de buttonhole techniek, kunt u zich wenden tot "de buttonhole werkgroep" van het Dialysecentrum.